

KINNITATUD
Eesti Advokatuuri juhatuse
09. septembri 2008. a otsusega

MUUDETUD
Eesti Advokatuuri juhatuse
18. juuni 2013. a otsusega

ADVOKAADIBÜROO PROTSEDUURIREEGLID

rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohustuse täitmiseks

I peatükk. RAHAPESU JA TERRORISMI RAHASTAMISE TÕKESTAMISE KOHUSTUS

§ 1. Rahapesu protseduurireeglite kohaldamine

(1) Käesolevad advokaadibüroo protseduurireeglid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks kohalduvad advokaatidele, kelle tegutsemiskohaks olevas advokaadibüroos ei ole advokaadibüroo enda poolt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise protseduurireegleid kehtestatud.

(2) Advokaat ja advokaadibüroo pidaja kohustuvad juhindudes rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest (edaspidi RahaPTS) järgima käesolevaid protseduurireegleid (edaspidi „Reeglid“) järgmistel juhtudel:

1) advokaat või advokaadibüroo pidaja tegutsevad finants- või kinnisvaratehingus oma kliendi nimel ja arvel; või
2) advokaat juhendab tehingu kavandamist või elluviimist või teeb ametitoimingut, mis on seotud:

- a) kinnisasja, ettevõtte või äriühingu aktsiate või osade ostu või müügiga;
- b) kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamisega;
- c) panga- või väärtpaberikontode avamise või haldamisega;
- d) äriühingu asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike vahendite hankimisega;
- e) usaldusfondi, äriühingu või muu sellise üksuse asutamise, tegevuse või juhtimisega.

(2) Olukorras, kus käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud tehingud hõlmavad mitut jurisdiktsiooni ning advokaat täidab vaid ebaolulisi kõrvalfunktsioone (nagu näiteks arvamuse andmine lepingudokumentide Eesti õigusele vastavuse kohta või teostab muid ülesandeid, mis on ebaolulised kogu tehingu kontekstis) eeldatakse, et rahapesu ja terrorismi tõkestamisele suunatud protseduurireegleid täidab advokaat või advokaadibüroo pidaja, kes tegutseb jurisdiktsioonis, mis on tehingu seisukohalt peamine jurisdiktsioon. Nimetatud eeldus kehtib tingimusel, et selline advokaadibüroo on registreeritud või tal on tegevuskoht Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTSsätetstatuga võrdväärased nõuded.

(3) Kui advokaat hindab kliendi õiguslikku olukorda, kaitseb või esindab klienti kohtu-, vaide- või muus sellises menetluses, sealhulgas nõustab klienti menetluse alustamise või vältimise küsimuses, sõltumata sellest, kas teave on saadud enne menetlust, menetluse kestel või pärast menetlust, käesolevaid Reegleid ei kohaldata.

II peatükk. HOOLSUSMEETMETE KOHALDAMINE

1. jagu Üldpõhimõtted

§ 2. Hoolsusmeetmete kohaldamise kohustus

(1) Advokaat pöörab majandus-, kutse- või ametitegevuses kõrgendatud tähelepanu tehingus või ametitoimingus osaleva isiku või kliendi tegevusele ja asjaoludele, mis viitavad rahapesule või terrorismi rahastamisele või mille seotus rahapesu või terrorismi rahastamisega on tõenäoline, sealhulgas keerukatele, suure väärtusega ja ebatavalistele tehingutele, millel ei ole mõistlikku majanduslikku eesmärki.

(1) Hoolsusmeetmete rakendamise kohustus on igal advokaadil, kes sõlmib kliendilepingu ja/või osutab Reeglite § 1 lõikes 1 ja 2 nimetatud tunnustele vastavat õigusteenust. Reeglites advokaadile pandud kohustused laienevad ka advokaadibüroo pidajaga lepingulises suhtes olevatele isikutele, kes ei ole advokaadid, kuid osutavad õigusteenust advokaadibüroo kaudu.

(2) Advokaadibürood pidav vandeadvokaat või advokaadiühingu juhatuse poolt määratud vandeadvokaat kontrollib hoolsusmeetmete rakendamist advokaadibüroos ning annab juhiseid käesolevate Reeglite kohaldamiseks.

§ 3. Üldine hoolsusmeetmete kohaldamine

(1) Advokaadi ja advokaadibüroo pidaja poolt kohaldatavad hoolsusmeetmed on:

1) kliendi või tehingus osaleva isiku isikusamasuse tuvastamine tema esitatud dokumentide ja andmete alusel ning tugevdatud korras hoolsusmeetmete rakendamisel esitatud teabe kontrollimine usaldusväärsest ja sõltumatust allikast hangitud teabe põhjal;

2) füüsilise või juriidilise isiku esindaja isikusamasuse ja esindusõiguse tuvastamine ning kontrollimine;

3) tegeliku kasusaaja tuvastamine, sealhulgas juriidilise isiku, usaldusfondi, seltsingu või muu sellise lepingulise õigusliku üksuse omandi- ja kontrollstruktuuri kohta teabe kogumine, lepinguelseste läbirääkimiste käigus antava teabe ja tugevdatud korras hoolsusmeetmete rakendamisel muu usaldusväärsest ja sõltumatust allikast hangitud teabe põhjal;

4) teabe hankimine ärisuhte ja tehingu eesmärgi ning olemuse kohta;

5) ärisuhte pidev jälgimine, sealhulgas ärisuhte vältel teostatud tehingute jälgimine, isikusamasuse tuvastamisel kasutatud andmete regulaarne kontrollimine, asjakohaste dokumentide, andmete ja teabe ajakohastamine ning vajaduse korral tehingus kasutatud vahendite allika ja päritolu tuvastamine;

6) hoolsusmeetmete lihtsustatud rakendamise korral – lihtsustatud kohaldamise aluseks olevate asjaolude tuvastamine (vt. Reeglite § 13).

(2) Advokaat ja advokaadibüroo pidaja kohaldavad hoolsusmeetmeid:

1) ärisuhte loomisel;

2) tehingute juhuti tegemisel või vahendamisel, kui tehingu väärtus on üle 15 000 euro või võrdväärne summa muus vääringus, sõltumata sellest, kas rahaline kohustus täidetakse tehingus ühe maksena või mitme omavahelist seost omava maksena, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti;

3) rahapesu või terrorismi rahastamise kahtluse korral, hoolimata ükskõik millisest seaduses nimetatud mööndusest, erandist või piirsummast;

4) isikusamasuse tuvastamise ja esitatud teabe kontrollimise või vastavate andmete ajakohastamise käigus varem kogutud dokumentide või andmete ebapiisavuse või tõele mittevastavuse kahtluse korral.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1-4 nimetatud hoolsusmeetmeid tuleb kohaldada enne ärisuhte loomist või tehingu tegemist. Kui tehingus täidetakse rahaline kohustus

omavahelist seost omavate maksetena ja nende maksete üldsumma ei ole teada, tuleb tehingus osaleva isiku isikusamasus tuvastada ja esitatud teavet kontrollida kohe, kui saab teatavaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 punktis 2 nimetatud summa ületamine.

(4) Kliendi, tehingus osaleva isiku ja tegeliku kasusaaja isikusamasust võib tuvastada ja esitatud teavet kontrollida ärisuhte loomise või tehingu tegemise ajal, kui see on vajalik, et kutsetegevuse tavapärasest käiku mitte katkestada, ja kui rahapesu või terrorismi rahastamise risk on väike. Sellisel juhul tuleb hoolsusmeetmete kohaldamine lõpetada võimalikult kiiresti pärast esmakontakti ning enne siduvate toimingute tegemist.

(5) Advokaat ja advokaadibüroo pidaja kohaldavad kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hoolsusmeetmeid, kuid hoolsusmeetmete kohaldamiseks võib valida sobiva ulatuse, lähtudes ärisuhte või tehingu iseloomust või tehingus või ametitoimingus osaleva isiku või kliendi isiku riskiastmest.

(6) Hoolsusmeetmete kohaldamisel tehakse tuvastamisele kuuluvad asjaolud kindlaks üldjuhul kliendi poolt esitatud originaaldokumentide alusel. Kui originaaldokumenti ei ole võimalik saada, võib kasutada notariaalselt tõestatud või notariaalselt või ametlikult kinnitatud dokumente, s.h. advokaadi poolt kinnitatud dokumente. Kui see ei ole riskiastet arvestades otstarbeks peab originaaldokumendi koopia olema kinnitatud vastava templi või/ja väljastaja allkirjaga ning see võib olla edastatud elektrooniliselt (kirjalikult taasesitatavas vormis) või faksi teel. Koopia ei tohi tugineda, kui tekib kahtlus selle originaalile vastavuses.

(7) Advokaat ja advokaadibüroo pidaja võivad käesoleva paragrahvi lõikes 1 punktides 1-3 nimetatud hoolsusmeetmete kohaldamisel muuhulgas tugineda teabele, mille nad on kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis saanud Eestis äriregistrisse kantud krediidasutuselt või välisriigi krediidasutuse filiaalilt või krediidasutuselt, kes on registreeritud või kelle tegevuskoht on Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või kolmandas riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärised nõuded.

(8) Vajadusel nõuab advokaat majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus või ametitoimingus osalevalt isikult või kliendilt hoolsusmeetmete kohaldamiseks esitatud teabe ja dokumentide õigsuse kinnitamist oma allkirjaga.

2. jagu

Rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamine ja rakendatavate hoolsusmeetmete taseme määratlemine

§ 4. Riski hindamine

(1) Kliendilepingu sõlmimisel ja täitmisel peab advokaat hindama rahapesu ja terrorismi rahastamise riski astet ning seda silmas pidades valima kohased hoolsusmeetmed ning neid rakendama.

(2) Rahapesu ja terrorismi rahastamise riski astme hindamisel võetakse arvesse kolme kategooria riske:

- 1) geograafiline risk;
- 2) kliendi risk;
- 3) täitmisele kuuluva ülesandega seotud risk.

§ 5. Kõrge geograafiline risk

Geograafilist riski käsitletakse kõrgena, kui kliendil või täitmisele kuuluval ülesandel on advokaadile teadaolev seos järgmiste riikide või territooriumidega:

- 1) riigid ja territooriumid, mille suhtes on kehtestatud ÜRO või Euroopa Liidu sanktsioon, embargo või muu analoogne meede;

- 2) Financial Action Task Force (FATF) poolt määratletud riigid, kus ei kehti piisavad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmed;
- 3) riigid, mis on usaldusväärsetel andmetel seotud terrorismi toetamisega või kus on kõrge korruptsiooni tase.

§ 6. Kliendiga seotud kõrge risk

Kliendi riski käsitletakse kõrgena, kui klient:

- 1) annab advokaadile ühekordse ülesande (s.t. kliendilepingu esemeks ei ole jooksvad nõustamisteenused) ilma advokaadiga isiklikult kohtumata, v.a. juhul, kui nimetatud ülesanne antakse advokaadibüroo vahendusel, kes on registreeritud või kellel on tegevuskoht Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärsed nõuded ning nimetatud advokaadibüroo kinnitab, et ta on kliendi suhtes hoolsusmeetmeid rakendanud või, kui kliendilepingu jõustumine on tingimuslik makse laekumisest krediidasutusest, kes on registreeritud või kellel on tegevuskoht Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärsed nõuded;
- 2) on isik, kelle struktuur, vorm või suhted teiste isikutega on sedavõrd komplitseeritud või ebataavalised, et advokaat ei suuda tuvastada tegelikku kasusaajat;
- 3) on juriidiline isik, kelle aktsiatest suurema osa moodustavad esitajaaktsiad;
- 4) on välisriigi riikliku taustaga isik, tema perekonnaliige või lähedane kaastöötaja;
- 5) on kantud ÜRO või Euroopa Liidu nimekirja, mida peetakse isikute kohta, kelle suhtes kehtivad rahvusvahelised finantssanktsioonid);
- 6) on isik, kelle suhtes on advokaadile eelnevalt teada kahtlus, et ta võib olla seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega.

§ 7. Täitmisele kuuluva ülesandega seotud kõrge risk

Täitmisele kuuluva ülesandega seotud riski käsitletakse kõrgena, kui:

- 1) advokaat toimib tehingus finantsvahendajana ning võtab vastava tehingu käigus vastu sularaha ja annab seda edasi või paigutab seda enda või advokaadiühingu pangakontole;
- 2) taotletakse tehingu tegemist, mille üks eesmärkidest on tegelike tehinguosaliste või tehingu eseme tegeliku omaniku varjamine;
- 3) taotletakse tehingu tegemist, millel ei ole advokaadile arusaadavat mõistlikku ärilist, majanduslikku, maksualast või juriidilist eesmärki;
- 4) tehingu täidab sularahas tehinguosaliseks mitteolev isik või tehing täidetakse sularahas tehinguosaliseks mitteolevale isikule.

§ 8. Rakendatavate hoolsusmeetmete taseme määratlemine

- (1) Reeglite § 4 lg 2 kuni § 7 sätestatut arvestamata käsitletakse rahapesu või terrorismi rahastamise riski kõrgena, kui advokaadil tekib mistahes põhjusel kahtlus, et kliendil ja/või kliendilepingu alusel täitmisele kuuluval ülesandel võib olla seos rahapesu või terrorismi rahastamisega.
- (2) Reeglite § 5 kuni § 8 lg 1 nimetatud asjaolude ilmnemisel käsitletakse kliendi poolt antud ülesannet kõrge riskiastmega tehinguna ja sellisel juhul tuleb rakendada II peatüki 5. jaos sätestatud tugevdatud hoolsusmeetmeid.
- (3) Reeglite § 13 lg 1 sätestatud tingimuste täitmisel käsitletakse kliendi poolt antud ülesannet madala riskiastmega tehinguna ja sellisel juhul võib hoolsusmeetmeid rakendada II peatüki 4. jaos sätestatud lihtsustatud korras.
- (4) Kui kliendi pool antud ülesannet ei ole alust käsitleda ei kõrge ega madala riskiastmega tehinguna, rakendatakse hoolsusmeetmeid II peatüki 3. jaos sätestatud korras.

3. jagu **Hoolsusmeetmete kohaldamine üldkorras**

§ 9. Füüsilise isiku isikusamasuse tuvastamise aluseks olevad dokumendid ja andmed

(1) Füüsilise isiku isikusamasuse tuvastamine toimub järgmiste dokumentide alusel:

- 1) Eesti riigiasutuste poolt väljaantud kehtiv isikutunnistus (ID-kaart), Eesti kodaniku pass, elamisloakaart, diplomaatiline pass, välismaalase pass, meremehe teenistusraamat, ajutine reisidokument, pagulase reisidokument, meresõidutunnistus, tagasipöördumistunnistus, tagasipöördumise luba;
- 2) välisriigis väljaantud kehtiv reisidokument (pass);
- 3) kehtiv juhiluba, kui dokumenti on kantud kasutaja nimi, foto või näokujutis, allkiri või allkirjakujutis ja sünniaeg või isikukood;
- 4) isiku esindaja puhul esindusõigust tõendav dokument (lisaks isikut tõendavale dokumendile).

(2) Isikusamasuse tuvastamiseks esitatud isikut tõendava dokumendi isikuandmete ja fotoga leheküljest tehakse koopia. Lisaks registreerib isikusamasuse tuvastamist läbiviiv advokaat nimetatud isikute isikusamasuse tuvastamisel ja esitatud teabe kontrollimisel järgmised isikuandmed (eraldi registreerimine pole vajalik kui andmed kajastuvad dokumendi koopia):

- 1) nimi ja esindaja nimi;
- 2) isikukood, isikukoodi puudumisel sünniaeg ja sünnikoht;
- 3) isikusamasuse tuvastamisel ja kontrollimisel kasutatud dokumendi nimetus ja number, selle väljaandmise kuupäev ja väljaandnud ametiasutuse nimetus;
- 4) esindusõiguse tuvastamisel ja kontrollimisel kasutatud dokumendi nimetus, väljaandmise kuupäev ja väljaandja nimi või nimetus.

(3) Advokaat registreerib isikusamasuse tuvastamisele allutatud isiku käest saadud teabe alusel tema elukoha aadressi ja kutse- või tegevusala. Kui majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus osalevaks isikuks või kliendiks on teise Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või kolmanda riigi füüsiline isik, registreerib kohustatud isik teabe selle kohta, kas isik täidab või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid või on avaliku võimu oluliste ülesannete täitja lähedane kaastöötaja või perekonnaliige.

Juriidilise isiku isikusamasuse tuvastamine

§ 10. Juriidilise isiku isikusamasuse tuvastamise aluseks olevad dokumendid ja andmed

(1) Eestis registreeritud juriidilise isiku ja Eestis registreeritud välisriigi äriühingu filiaali isikusamasus tuvastatakse asjakohase registri registrikaardi väljavõtte ning välisriigi juriidilise isiku isikusamasus tuvastatakse asjakohase registri väljavõtte või registreerimistunnistuse ärakirja või sellega võrdväärse dokumendi alusel, mis on pädeva asutuse või organi poolt välja antud mitte varem kui kuus kuud enne selle esitamist. Registrikaardi väljavõtet ei pea esitama, kui advokaadil on ligipääs äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri või välisriigi vastavate registrite andmetele arvutivõrgu kaudu.

(2) Isikusamasuse tuvastamiseks esitatud dokumendis peavad sisalduma vähemalt järgmised andmed:

- 1) juriidilise isiku ärinimi või nimi, asukoht ja aadress;
- 2) registrikood või registreerimisnumber;
- 3) dokumendi väljaandmise kuupäev ja väljaandnud ametiasutuse nimetus.

(3) Advokaat registreerib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide alusel või kui vastavad andmed ei nähtu nimetatud dokumentidest, siis tehingus osaleva juriidilise isiku esindaja käest saadud teabe alusel järgmised andmed:

- 1) juhataja nime või juhatuse liikmete või muu seda asendava organi liikmete nimed ja nende volitused juriidilise isiku esindamisel;
- 2) juriidilise isiku tegevusvaldkonna;
- 3) sidevahendite numbrid;
- 4) juriidilise isiku tegelike kasusaajate andmed.

§ 11. Tehingu andmete registreerimine riikliku taustaga isiku korral

Kui advokaadil on teavet, et majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus osaleva isiku või kliendiga võib olla seotud teise Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või kolmanda riigi riikliku taustaga isik, tuleb juriidilise isiku esindaja käest saadud teabe alusel registreerida lisaks Reeglite § 10 lg 3 nimetatud andmetele ka teave selle kohta, kas isik täidab või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid või on avaliku võimu oluliste ülesannete täitja lähedane kaastöötaja või perekonnaliige.

§ 12 Tegelik kasusaaja tuvastamine

(1) Tegelik kasusaaja on füüsiline isik, kes teostab oma mõju ära kasutades kontrolli tehingu, toimingu või teise isiku üle ja kelle huvides, kasuks või arvel tehing või toiming tehakse. Tegelik kasusaaja on füüsiline isik, kes

1) lõplikult omab äriühingu aktsiaid, osasid, hääleõiguseid või teostab lõplikku kontrolli äriühingu juhtimise üle vähemalt ühel järgmistest viisidest:

- a) omades üle 25 protsendi aktsiatest, osadest või hääleõigustest otsese või kaudse omamise või kontrollimise kaudu, kaasa arvatud esitajaaktsiate või -osade kujul [NB! kui nimetatud tingimus on täidetud äriühingu suhtes, kelle väärtpaberid on reguleeritud väärtpaberiturul kauplemisele võetud, ei loeta isikut tegelikuks kasusaajaks];
- b) kontrollides muul viisil juriidilise isiku juhtimist;

või

2) on vara haldamise või jagamisega tegeleva juriidilise isiku, seltsingu või muu sellise lepingulise õigusliku üksuse vara suhtes soodustatud isik eelnevalt kindlaks määratult vähemalt 25 protsendi ulatuses või kes olulisel määral kontrollib juriidilise isiku, seltsingu või muu sellise lepingulise õigusliku üksuse vara vähemalt 25 protsendi ulatuses;

või

3) on vara haldamise või jagamisega tegeleva juriidilise isiku, seltsingu või muu sellise lepingulise õigusliku üksuse vara suhtes soodustatud isik eelnevalt kindlaks määramata ulatuses ja kelle huvides peamiselt juriidiline isik, seltsing või muu selline lepinguline õiguslik üksus asutati või tegutseb.

(2) Tegelik kasusaaja tuvastatakse üldjuhul juriidilise isiku esindaja käest saadud teabe alusel. Kui advokaadil tekib kahtlus vastava teabe õigsuses või täielikkuses, kontrollib ta esitatud teavet avalikult kättesaadavatest allikatest ja nõuab vajadusel isikult lisateavet. Juhul, kui kliendiks on juriidiline isik, kellega samasse kontserni kuuluva juriidilise isiku kohta on tegelik kasusaaja juba määratletud vähem kui kolm aastat tagasi ning teadaolevalt ei ole kasusaajas muudatusi toimunud, piisab käesoleva hooldusmeetme rakendamiseks isikute samasse kontserni kuuluvuse tuvastamisest.

(3) Kui tegeliku kasusaaja mõistele vastavat kontrolli juriidilises isikus omab teine juriidiline isik, tuleb hinnata isiku või kliendi riski ja sellele vastaval määral koguda andmeid teiste isikuga seotud juriidiliste isikute kohta tegeliku kasusaaja tuvastamiseks.

4. jagu

Hoolsusmeetmete kohaldamine lihtsustatud korras

§ 13. Hoolsusmeetmete lihtsustatud korras kohaldamise tingimused

(1) Advokaat ja advokaadibüroo pidaja võivad hoolsusmeetmeid kohaldada lihtsustatud korras järgmistel juhtudel:

1) majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus või ametitoimingus osalev isik või klient on:

- a) Eestis asutatud avalik-õiguslik juriidiline isik;
- b) Eesti või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi valitsusasutus või muu avalikke ülesandeid täitev asutus;
- c) Euroopa Ühenduse asutus;
- d) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või kolmanda riigi äriühing, kelle kohta kehtivad RahaPTS-is sätestatud nõuetega võrdväärsed nõuded ja kelle emiteeritud väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud väärtpaberiturul ühes või mitmes Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis;
- e) krediidasutus või finantseerimisasutus, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või kolmandas riigis asuv krediidasutus või finantseerimisasutus, kelle kohta kehtivad tema asukohariigis RahaPTS-is sätestatuga võrdväärsed nõuded, mille täitmise üle teostatakse riiklikku järelevalvet;

või

2) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või kolmanda riigi notari või kohtutäituri poolt avatud ametikonto tegelike kasusaajate suhtes, kui ametikonto suhtes kohaldatakse rahvusvahelistele standarditele vastavaid rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise hoolsusmeetmeid ja teostatakse riiklikku järelevalvet nende nõuete täitmise üle ning teavet tegeliku kasusaaja isiku isikusamasuse kohta omab ja säilitab notar või kohtutäitur;

või

3) tehingu suhtes on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kliendiga on sõlmitud kirjalik kestvusleping;
- b) makse teostatakse tehingus osaleva isiku või kliendi konto kaudu, mis asub Eestis äriregistrisse kantud krediidasutuses või välisriigi krediidasutuse filiaalis või krediidasutuses, kes on asutatud või kellel on tegevuskoht Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärsed nõuded;
- c) seda liiki tehingutest tulenevate rahaliste kohustuste täitmise aastane koguväärtus ei ületa 15 000 euro suurust ülemmäära;
- d) advokaat registreerib kliendi kohta vähemalt Reeglite § 9 lõikes 2 sätestatud andmed.

(2) Hoolsusmeetmeid ei kohaldata lihtsustatud korras, kui on tekkinud rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlus.

(3) Hoolsusmeetmete kohaldamisel lihtsustatud korras kogutakse piisavalt teavet, mis võimaldaks kindlaks teha, kas majandus- või kutsetegevuses tehtav tehing ja tehingus või ametitoimingus osalev isik või klient vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustele. Kui see teave on kogutud, ei ole täiendavate hoolsusmeetmete rakendamine vajalik.

5. jagu

Hoosusmeetmete kohaldamine tugevdatud korras

§ 14. Hoosusmeetmete tugevdatud korras kohaldamise tingimused

(1) Lisaks Reeglite § 5 kuni § 8 lg 1 sätestatule peavad advokaat ja advokaadibüroo ka järgmistel juhtudel rakendama käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud meetmeid:

1) majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus või ametitoeimingus osaleva isiku või kliendi isikusamasus on tuvastatud ja esitatud teave kontrollitud isikuga või kliendiga samas kohas viibimata, v.a juhul kui ülesanne antakse advokaadibüroo vahendusel, kes on registreeritud või kellel on tegevuskoht Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärased nõuded ning nimetatud advokaadibüroo kinnitab, et ta on kliendi suhtes hoosusmeetmeid rakendanud

või kui kliendilepingu jõustumine on tingimuslik makse laekumisest krediidasutusest, kes on registreeritud või kellel on tegevuskoht Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärased nõuded, kusjuures advokaat ei täida kliendilepingu kohaselt paragrahvi 1 lõike punktis 1 nimetatud ülesannet;

või

2) isikusamasuse tuvastamisel või esitatud teabe kontrollimisel tekib kahtlus esitatud andmete tõlevastavuses või dokumentide ehtsuses või tegeliku kasusaaja või tegelike kasusaajate tuvastamises;

või

3) majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus või ametitoeimingus osalev isik või klient on teise Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või kolmanda riigi riikliku taustaga isik, tema perekonnaliige või lähedane kaastöötaja;

või

4) olukorra olemusega kaasneb kõrge rahapesu või terrorismi rahastamise risk.

(2) Advokaat ja advokaadibüroo pidaja peavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul kohaldama vähemalt ühte järgmistest tugevdatud hoosusmeetmetest:

1) isikusamasuse tuvastamine ja esitatud teabe kontrollimine lisadokumentide, andmete või teabe põhjal, mis pärinevad usaldusväärsest ja sõltumatust allikast või Eestis äriregistrisse kantud krediidasutuselt või välisriigi krediidasutuse filiaalilt või krediidasutuselt, kes on registreeritud või kellel on tegevuskoht Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärased nõuded, ja kui selles krediidasutuses on isiku isikusamasus tuvastatud isikuga samas kohas viibides;

2) lisameetmete võtmine esitatud dokumentide ehtsuses ja nendes sisalduvate andmete õigsuses veendumiseks, muu hulgas nende notariaalse või ametliku kinnitamise nõudmine või andmete õigsuse kinnitamine dokumendi välja andnud punktis a) nimetatud krediidasutuse poolt;

3) tehinguga seotud esimese makse tegemine konto kaudu, mis on avatud tehingus osaleva isiku või kliendi nimel krediidasutuses, kes on registreeritud või kelle tegevuskoht on Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või riigis, kus kehtivad RahaPTS-is sätestatuga võrdväärased nõuded.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul peab tavapärasest sagedamini kohaldama Reeglite § 3 lg 1 p 5 nimetatud hoosusmeetmeid.

6. jagu

Tehingu andmete registreerimine ja säilitamine

§ 15. Registreerimisele kuuluvad andmed

Advokaat registreerib isikusamasuse tuvastamisel ja esitatud teabe kontrollimisel tehingu tegemise kuupäeva või ajavahemiku ja tehingu sisu kirjelduse.

§ 16. Säilitamisele kuuluvad dokumendid

(1) Advokaadibüroo pidaja peab säilitama isikusamasuse tuvastamise ja esitatud teabe kontrollimise aluseks olevate dokumentide koopiaid ja ärisuhte loomise aluseks olevaid dokumente vähemalt viis aastat pärast ärisuhte lõppemist.

(2) Advokaadibüroo pidaja peab säilitama tehingu kohta koostatud dokumente mis tahes teabekandjal ning rahapesu või terrorismi rahastamise kahtluse korral teatamiskohustuse aluseks olevaid dokumente ja andmeid vähemalt viis aastat pärast tehingu tegemist või teatamiskohustuse täitmist.

(3) Advokaadibüroo pidaja peab säilitama käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumente ja andmeid viisil, mis võimaldab vastata ammendavalt ja viivitamata rahapesu andmebüroo või vastavalt õigusaktidele teiste uurimisasutuste või kohtu päringutele. Nimetatud eesmärgil süstematiseerib advokaadibüroo pidaja käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumendid ja andmed ning peab vastavat registrit.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmeid ja dokumente säilitatakse eraldi materjalidest, mis on seotud kliendile õigusteenuse osutamisega.

(5) Kui advokaadibüroo pidaja teeb isikusamasuse tuvastamiseks päringu riigi infosüsteemi kuuluvasse andmekogusse, mille kasutamine on sellele kohustatud isikule õigusaktist tulenevalt kohustuslik, siis loetakse käesoleva paragrahvis lõigetes 1 ja 3 sätestatud kohustus täidetuks, kui teave elektroonilise päringu tegemise kohta nimetatud registrisse on taasesitatav viie aasta jooksul pärast ärisuhte lõppemist.

7. jagu

Ärisuhte pidev jälgimine

§ 17. Ärisuhte pidev jälgimine

Reeglite § 3 lg 1 p 5 nimetatud hoolsusmeetme kohaldamisel teostab advokaat järgmisi toiminguid:

1) ärisuhte vältel teostatud tehingute jälgimine – juhul, kui klient teostab advokaadile varasemalt teadaolevate tehingutega võrreldes ebatavalise tehingu, mille puhul advokaadile ei ole teada, mis on tehingus kasutatud vahendite allikas ja päritolu, nõuab advokaat kliendilt teavet tehingus kasutatud vahendite allika ja päritolu kohta;

2) isikusamasuse tuvastamisel kasutatud andmete kontrollimine – juhul, kui advokaadile saab teatavaks informatsioon kliendi isikuandmete muutumise kohta või kui klient annab advokaadile uue ülesande enam kui 3 aasta möödumisel eelmise ülesande andmisest, tuvastab advokaat uuesti kliendi isikusamasuse.

III peatükk. RAHAPESU JA TERRORISMI RAHASTAMISEGA SEOTUD RISKIDE JUHTIMINE

§ 18. Riskide juhtimine kliendisuhete raames

Reeglite § 19 ja § 20 lg 1 sätestatud ei kohaldata, kui advokaat hindab kliendi õiguslikku olukorda, kaitseb või esindab klienti kohtu-, vaide- või muus sellises menetluses, sealhulgas nõustab klienti menetluse algatamise või vältimise küsimuses.

§ 19. Ärisuhte loomisest keeldumine

(1) Advokaadil on keelatud luua ärisuhet või teha tehingut, mille väärtus on üle 15 000 euro või võrdväärne summa muus vääringus, sõltumata sellest, kas rahaline kohustus täidetakse tehingus ühe maksena või mitme omavahelist seost omava maksena, kui tehingus või ametitoimingus osalev isik või klient, vaatamata sellekohasele nõudmisele, ei esita hoolsusmeetmete täitmiseks nõutavaid dokumente ja asjakohast teavet, kuigi sellise teabe esitamine on käesolevate reeglite kohaselt nõutav või kui esitatud dokumentide põhjal tekib advokaadil kahtlus, et tegemist võib olla rahapesu või terrorismi rahastamisega.

(2) Advokaadil on õigus keelduda tehingu tegemisest, kui tehingus või ametitoimingus osalev isik või klient, vaatamata sellekohasele nõudmisele, ei esita hoolsusmeetmete rakendamiseks nõutavaid dokumente ja asjakohast teavet või tehingu objektiks oleva vara legaalselt päritolu tõendavaid andmeid ja dokumente, kuigi sellise teabe edastamine on käesolevate reeglite kohaselt nõutav või kui esitatud andmete ja dokumentide põhjal tekib kohustatud isikul kahtlus, et tegemist võib olla rahapesu või terrorismi rahastamisega.

§ 20. Ärisuhte lõpetamine

(1) Advokaadibüroo pidaja ja advokaat peab ärisuhte aluseks olevas kestvuslepingus nägema ette õiguse see erakorraliselt etteteatamistähtaega järgimata üles öelda, kui majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus osalev isik või klient ei esita, hoolimata sellekohasest nõudmisest, dokumente ja asjakohast teavet või kui esitatud dokumendid ja andmed ei kõrvalda kohustatud isiku kahtlust, et tehingu või ärisuhte eesmärgiks võib olla rahapesu või terrorismi rahastamine.

(2) Advokaat registreerib teabe ärisuhte loomisest või tehingu tegemisest keeldumise ja ärisuhte lõpetamise asjaolude kohta ja rahapesu või terrorismi rahastamise kahtluse korral teatamiskohustuse aluseks oleva teabe ning säilitab seda II peatüki 6. jaos sätestatud korras.

IV peatükk. TEGEVUS RAHAPESU VÕI TERRORISMI RAHASTAMISE KAHTLUSE KORRAL

§ 21. Advokaadi teatamiskohustus rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtluse korral

(1) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud ei kohaldata, kui advokaat hindab kliendi õiguslikku olukorda, kaitseb või esindab klienti kohtu-, vaide- või muus sellises menetluses, sealhulgas nõustab klienti menetluse algatamise või vältimise küsimuses.

(2) Kui advokaat tuvastab majandus- või kutsetegevuse või ametitoimingu käigus tegevuse või asjaolud, mille tunnused osutavad rahapesule või terrorismi rahastamisele või mille puhul tal on kahtlus või ta teab, et tegemist on rahapesu või terrorismi rahastamisega, on ta kohustatud sellest viivitamata teatama rahapesu andmebüroole.

(3) Advokaat teatab rahapesu andmebüroole viivitamata, kuid mitte hiljem kui kahe tööpäeva jooksul tehingu tegemisest arvates, igast tehingust, kus rahaline kohustus üle 32 000 euro või võrdväärne summa muus vääringus täidetakse sularahas, sõltumata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme omavahel seotud maksena. (4) Rahapesu andmebüroole teate esitamisel juhindub advokaat "Advokaatide poolt rahapesu andmebüroole esitatava teate

koostamise soovituslikust juhendist" (kinnitatud Eesti Advokatuuri juhatuse 05.02.2008. a otsusega).

(5) Advokaat peab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teate esitamisest võimaluse korral eelnevalt informeerima Reeglite § 2 lg 2 nimetatud vandeadvokaati. Kui eelnev informeerimine ei ole võimalik, peab teate esitanud advokaat teate esitamise faktist ja selle asjaoludest Reeglite § 2 lg 2 nimetatud vandeadvokaati informeerima üheaegselt teate esitamisega või esimesel võimalusel pärast seda.

§ 22. Tehingu edasilükkamine

Advokaadil on õigus Reeglite § 21 lg 2 nimetatud juhul tehingu tegemine või ametitoiming edasi lükata. Kui tehingu edasilükkamine võib tekitada olulist kahju, selle tegemata jätmise ei ole võimalik või võib takistada võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamise toimepanija tabamist, tehakse tehing või ametitoiming ning pärast seda edastatakse teade rahapesu andmebüroole.